

Verslag Participatieavond 30 oktober 2019

Inleiding

De energietransitie maakt lokale duurzame opwek noodzakelijk, maar de ontwikkeling van duurzame energieprojecten in Nederland gaat niet zonder slag of stoot. En dat is begrijpelijk: van energiecentrales ver weg uit het zicht, wordt de energievoorziening langzaam maar zeker zichtbaar in de directe leefomgeving van inwoners. Windmolens zijn van ver te zien en door hun schaal bepalend voor de beleving van ruimte en landschap. Ook zonnenvelden hebben een flink beslag op de ruimte. Daarom wil de gemeente de belangen, ideeën, zorgen en wensen van haar inwoners en anderen belanghebbenden meenemen in de besluitvorming.

De gemeente Zevenaar wil naar een afwegingskader waarmee de ontwikkeling van zonne- en windprojecten op het gemeentelijk grondgebied wordt gereguleerd. In het afwegingskader stelt de gemeente vast in welke gebieden duurzame energieprojecten worden toegestaan en welke voorwaarden worden verbonden aan deze ontwikkelingen. Het kader wordt gebaseerd op een ruimtelijke verkenning van het gemeentelijke grondgebied, de landschappelijke analyse van het gemeentelijke grondgebied en de maatschappelijke dialoog met inwoners en belanghebbenden. Voor dat laatste onderdeel is op 30 oktober 2019 een participatieavond georganiseerd. Hoe zien inwoners en belanghebbenden de ontwikkeling van duurzame energie in de gemeente en welke wensen hebben zij voor het afwegingskader?

Het doel van deze avond was drieledig:

1. Afstemmen afwegingskaders voor lopende initiatieven en nieuwe initiatieven
2. Input voor de Omgevingsvisie
3. Input voor het RES-traject

(RES: Regionale Energie Strategie om te voldoen aan de doelstellingen van het klimaatakkoord)

Participatieavond 30 oktober 2019

Na een welkomstwoord door wethouders Hans Winters en Carla Koers begint de avond met een plenair deel. Door de gemeentelijke gespreksleider wordt in een presentatie kort het Klimaatakkoord toegelicht en een indicatie gegeven van de opgave in Zevenaar als het gaat om windenergie en zonnenvelden. Dit is bovenop de opgave om alle bestaande bebouwing te voorzien van zonnepanelen.

Opgave:

- 20 windturbines (incl. turbines Byvanck)
- 400 hectare zonnenvelden

Hierbij de link naar het filmpje uit de presentatie: <https://www.youtube.com/watch?v=D34pOkkQhis>

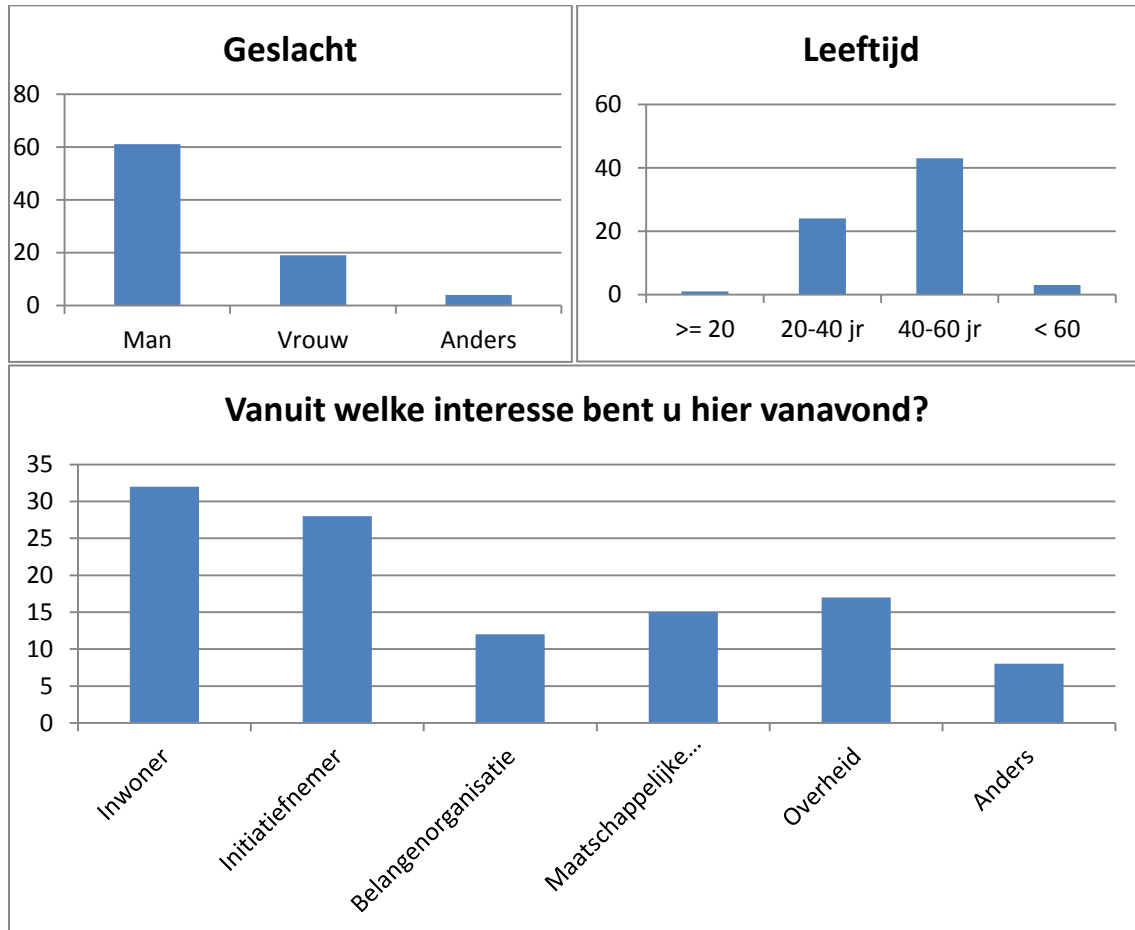
Op een luchtfoto wordt vervolgens aangegeven hoe de opgave zich verhoudt tot het grondgebied van de gehele gemeente:

Vervolgens worden aan de hand van Mentimeter (online vragentool) 12 vragen voorgelegd aan de aanwezigen. Een aantal personen had geen telefoon bij zich; circa 70 personen hebben hieraan deelgenomen. De antwoorden op de vragen staan hieronder in een grafiek dan wel in een afbeelding weergegeven. Een aantal vragen leverden meer dan 1 antwoord op. Voor een overzicht van alle antwoorden op de Mentimeter wordt verwezen naar bijlage 3.

GEMEENTE
ZEVENAAR

Wat zijn uw verwachtingen van deze avond?

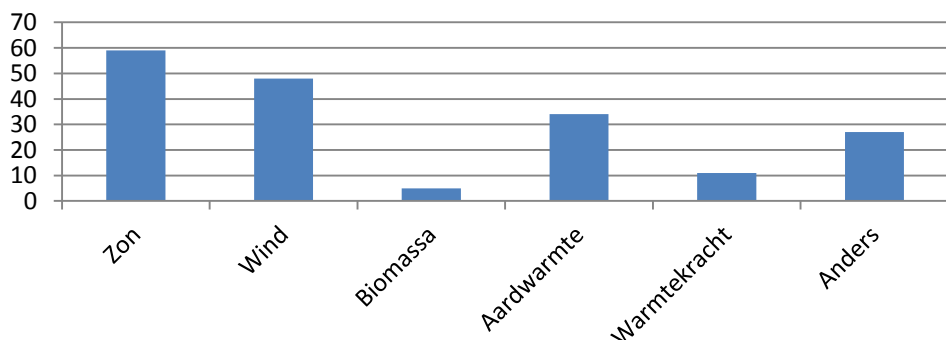

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

Mentimeter

Ontwikkelingslocaties	Hoe Zevenaar energieneutraal wordt	Voorbeeld betrekken inwoners
Kaders	Wat zijn goede duurzame en betaalbare oplossingen	Welke raakvlakken zijn er tussen de diverse initiatieven
Beleidskader	Richting politiek	Duidelijkheid

Wat ziet u als beste mogelijkheid om energie op te wekken?

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

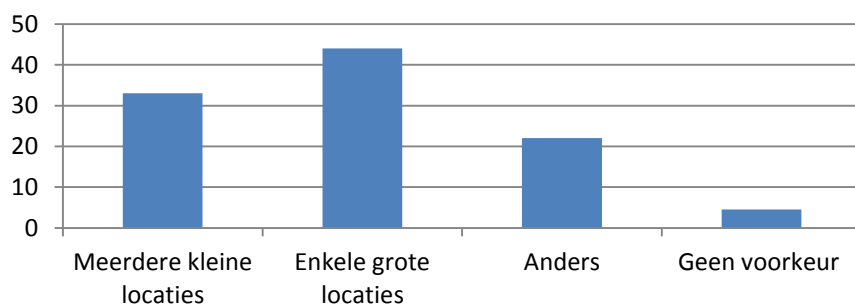
Inpassing	Kwaliteitsborging	Haalbaarheid
Inspraak	Realisme	Betaalbaar
Natuurbehoud	Haalbaarheid zonder subsidie	Invloed op woonomgeving

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

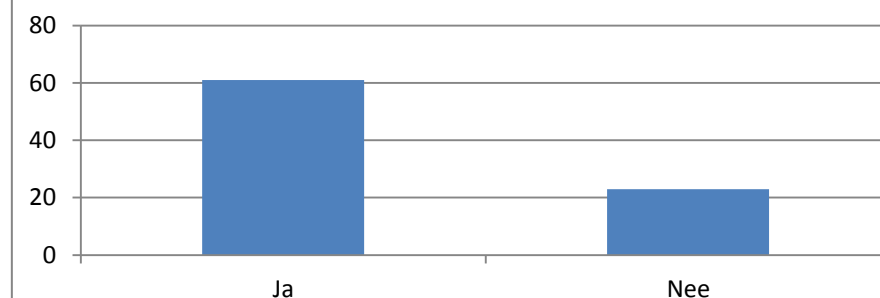
Mentimeter

Wat heeft uw voorkeur wat betreft locaties?

Bent u van mening dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten van een initiatief?

Als u van mening bent dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

Mentimeter

Stuun aan verenigingen	Percentage van de winst in een omwonendenregeling	Aandelen
Dubbel gebruik grond	Gratis elektriciteit	Energie feestjes
Vergelijkbaar gerelateerd aan eigen investering	Energie	Inpassen in omgeving

Gedurende de beantwoording van de vragen worden veel aanvullende vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Een aantal van deze vragen zijn hieronder opgenomen en voorzien van een antwoord.

Waarom zet de gemeente alleen in op windenergie en zonne-energie?

Windmolens zijn momenteel de goedkoopste en meest efficiënte bron van duurzame energie. De doelen bereiken zonder wind is onmogelijk. Tegelijkertijd zien we voortzettende kostendalingen voor zonne-energie, ook die bron hebben we hard nodig. Daarnaast is aandacht voor zonnepanelen bij particulieren en bedrijven. Zonnepanelen op particuliere daken worden op verschillende manieren gestimuleerd door overheden. Echter, met dat alleen worden de doelen niet gehaald en dus zijn zon en wind op land hard nodig.

Is een dak geschikt maken niet goedkoper dan landbouwgrond opofferen voor zonne-energie?

Deze vraag is moeilijk in zijn algemeenheid te beantwoorden. Vaststaat dat zowel zon op dak als zon op land nodig zijn om de energiedoelstellingen te behalen.

De gemeente zet niet in op alternatieven. Waarom niet?

Biomassa: de duurzaamheid van deze bron wordt betwist en daarom wordt deze vooralsnog buiten beschouwing gelaten.

Kernenergie: er is landelijk een discussie op gang gekomen over kernenergie. Deskundigen zijn het erover eens dat die discussie moet worden gevoerd, maar dat kernenergie voor de doelen tot 2030 geen oplossing is, vanwege de lange doorlooptijden.

Aardwarmte: aardwarmte of geothermie is thermische energie, warmte, uit de aarde. Er kan energie worden gewonnen door gebruik te maken van het temperatuurverschil tussen het aardoppervlak en diep in de aarde gelegen warmtereservoirs. Aardwarmte kan worden ingezet voor de winning van energie.

Zevenaar leek niet interessant voor aardwarmte. Er is recent seismologisch onderzoek uitgevoerd in een klein gebied ten noorden van onze gemeente (voornamelijk buitengebied lijn Lathum/Giesbeek) om te kijken of er kansen zijn. De uitkomsten hiervan zullen halverwege 2020 bekend worden gemaakt. Een andere techniek om de ondergrond te gebruiken voor duurzame energieproductie is koude-warmteopslag.

Als er voor 2030 een andere oplossing gezocht wordt, kunnen de windmolens dan achterwege blijven?

Wind- en zonne-energie zijn op dit moment de goedkoopste en meest efficiënte bronnen van duurzame energie die beschikbaar zijn. We zullen moeten gaan beginnen met de opgave die er ligt. Wachten op alternatieven en niets doen is geen optie.

Na de presentatie¹ en Mentimeter zijn de deelnemers in acht groepen verdeeld om aan tafel met elkaar verder in gesprek te gaan over het onderwerp aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben op het ruimtelijk afwegingskader. De onderstaande vragen zijn per tafel voorgelegd:

Onderwerp: Uit te sluiten gebieden

Vraag: Bent u van mening dat de gemeente op voorhand gebieden moet uitsluiten vanwege het behoud van landschappelijke cultuurhistorische waarden, natuurwaarden en/of flora en fauna?

Toelichting: Doel van deze vraag is achterhalen hoe belangrijk de duurzaamheidsopgave is ten opzichte van andere belangen die er spelen in een gebied en of er een onderscheid is te maken tussen de andere belangen.

Onderwerp: Inpassing

Vraag: Is het opnemen van een minimale afstand tot omliggende percelen/ panden een afwegingscriterium voor een goede inpassing?

Toelichting: Is voor een goede inpassing een afstandsnorm tot omliggende woningen/ percelen gewenst? Is een afstandsnorm leidend voor een goede inpassing of is kan er dichterbij een naastgelegen perceel worden gebouwd als dit mooi landschappelijk is ingepast?

Onderwerp: Meervoudig ruimtegebruik

Vraag: Vindt u dat de gemeente de voorkeur moet geven aan initiatieven waar sprake is van meervoudig gebruik?

Toelichting: Zonnevelden en windturbines leggen een claim op gronden geschikt voor andere doeleinden. Locaties met initiatieven waar meervoudig ruimtegebruik bij het zonnepark of windturbinepark is toegepast, genieten de voorkeur. Voorbeelden van meervoudig ruimtegebruik zijn: zonnepanelen boven parkeerterreinen of een combinatie van agrarisch gebruik en zonnepanelen. Denk ook aan zonnepanelen die worden gecombineerd met waterberging. Wat we willen weten is of dit een hard criterium moet zijn of dat het mooi is meegenomen als een initiatiefnemer dit meeneemt in zijn plan. Hoe wordt er vanuit de aanwezigen aangekeken tegen een "verplicht" meervoudig gebruik/ multifunctioneel gebruik.

Onderwerp: Op zoek naar een ontwerp met meerwaarde

Vraag: Bent u van mening dat een initiatiefnemer voor duurzame opwek extra inspanningen moet verrichten ten behoeve van ruimtelijke, maatschappelijke of natuurdoelen?

Toelichting: Samen bepalen of en zo ja wat een initiatiefnemer moet doen om bij een ontwerp voor windturbines of zonnevelden meerwaarde te creëren. Wanneer is daar sprake van?

Onderwerp: Bijdrage leveren aan de duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen

Vraag: Vindt u het belangrijk dat initiatiefnemers een plan moeten maken voor de gehele levenscyclus van het initiatief?

Toelichting: Doel van deze vraag is bewustwording dat het niet gaat over alleen het plaatsen van een windturbine of zonneveld, maar dat het ook gaat om de materialen, hergebruik, de (levens)duur, de aanleg van wegen in geval van windturbines. Dus alles wat er omheen gebeurt vanaf aanleg tot en met afbraak en vervolgens beheer. Het lijkt essentieel dat deze aspecten ook een rol spelen bij de realisatie en daarmee dus ook bij de beoordeling. Wordt dit gedeeld door de aanwezigen?

¹ Gehele presentatie plenaire deel is toegevoegd als bijlage 2.

Onderwerp: Draagvlak en participatie

Vraag: Wanneer is volgens u sprake van een goed participatieproces?

Toelichting: Het is belangrijk om een compleet beeld te krijgen van de ideeën hierover. De gemeente zal als afwegingscriterium hanteren dat er vanaf het begin van het initiatief procesparticipatie moet plaatsvinden, maar wat zijn ervaringen van de verschillende partijen. Hoe wil een inwoner betrokken worden en wat mag er verwacht worden van initiatiefnemers? Is het proces van belang, of gaat het om de uitkomst? Wanneer is er voldoende draagvlak? Hoe dient hierin een goede afweging te worden gemaakt.

Aan het einde van de tafelgesprekken zijn per tafel de resultaten plenair teruggekoppeld en de afwegingen daarbij toegelicht. De belangrijkste uitkomsten zijn weergegeven in bijlage 1.

Conclusies

- Zon en wind worden gezien als de belangrijkste bronnen van opwek duurzame energie, met aardwarmte als alternatief. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan zon boven wind;
- Er is een voorkeur voor enkele grote locaties boven meerdere kleinere locaties;
- Omwonenden moeten meedelen in de opbrengsten, waarbij het niet alleen gaat om financiële compensatie op individueel niveau.
- In beginsel niet teveel gebieden uitsluiten. Natuurgebieden worden wel vaker genoemd als uit te sluiten gebied. Door enkele aanwezigen worden de landbouwgronden uitgesloten en overwegend wordt geconcludeerd dat maatwerk is vereist met aandacht voor schaal en landschap;
- Een afstandsnorm voor een goede inpassing wordt overwegend als wenselijk geacht;
- Een groot deel van de aanwezigen vindt meervoudig gebruik belangrijk, maar het hoeft geen harde voorwaarde te zijn bij de toetsing;
- Over de vraag of een initiatiefnemer extra inspanningen moet verrichten om meerwaarde te creëren ten behoeve van ruimtelijke, maatschappelijke of natuurdoelen zijn de aanwezigen heel verdeeld;
- Dat initiatiefnemers een plan moeten maken voor de gehele levenscyclus van het initiatief wordt door de meeste aanwezigen aan de tafels wel gezien als gewenste voorwaarde in het op te stellen afwegingskader.

Dit participatieverslag is een waardevol document dat als één van de uitgangspunten dient bij het verder uitwerken van het afwegingskader. Daarbij moet worden opgemerkt dat niet alle meningen en argumenten tot uiting kunnen en zullen komen in het uiteindelijke afwegingskader.

De gemeenteraad zal het afwegingskader zorgvuldig moeten afwegen.

De opkomst tijdens de bijeenkomst was weliswaar groot, maar daarbij dient de kanttekening te worden geplaatst dat met een opkomst van ca. 90-95 deelnemers niet gesproken kan worden van een representatieve afspiegeling van de samenleving. Echter, door tijdens de participatieavond in groepen te werken, werd meer diepgang gecreëerd en konden de argumenten per tafel goed worden gedeeld.

De gemeente heeft naast deze participatieavond vele gesprekken gevoerd met initiatiefnemers, inwoners en belanghebbenden. Deze informatie neemt de gemeente mede ter harte en in overweging bij het vervolg van het proces. Aan het einde van de avond kwam duidelijk naar voren dat vanuit de deelnemers behoefte is aan een vervolgbijeenkomst om samen tot een gedegen en gedragen afwegingskader voor duurzame energie te komen. De gemeente hecht groot belang aan een zorgvuldig proces.

Vervolg

Geregistreerde deelnemers ontvangen terugkoppeling van de avond in de vorm van dit verslag.
De vervolgbijeenkomst wordt in het eerste kwartaal van 2020 ingepland. Nadere berichtgeving hierover volgt.
Dit betekent dat de voorgestelde planning, zoals weergegeven in de presentatie, enige vertraging oploopt.

Bijlage 1: Samenvatting van gesprekken aan de tafel

Uitsluiten gebieden: Bent u van mening dat de gemeente op voorhand gebieden moet uitsluiten vanwege het behoud van landschappelijke cultuurhistorische waarden, natuurwaarden en/of flora en fauna?
Tafel 1 (zwart): Aan de tafel werden verschillende standpunten gewisseld. Zo werd er aangegeven door meerdere mensen dat het gebied 'De Rijnstrangen' moet worden uitgesloten, vanwege bescherming van landschappelijke waarden en flora en fauna in dit gebied. Dit standpunt werd niet door iedereen gedeeld, want ook werd aangegeven dat we niet op voorhand bepaalde gebieden te snel moesten uitsluiten. Voor windmolens en zonneparken gelden andere opvattingen. Zo zouden zonneparken dichter op bebouwing kunnen in cultuurhistorisch waardevolle dorpslinten dan windmolens, omdat zonneparken beter kunnen worden ingepast. Wel moet het karakter van de dorpen worden behouden, dus de panelen moeten lager worden gesitueerd. Men geeft aan dat momenteel de zorgvuldigheid in dit traject wordt gemist ten opzichte van het landschap en bijvoorbeeld weidevogelgebieden. Er werd tevens aangegeven dat we niet de schijn moeten ophouden dat alles behouden kan worden: Ben helder als gemeente als een afweging is gemaakt om bepaalde elementen in het landschap als ondergeschikt te vinden aan de duurzaamheidsopgave. Verder is aangegeven dat er aandacht moet zijn voor de logistiek van de energie. Daar waar kan worden aangesloten kijken of een park gerealiseerd kan worden. Het is zonde om voor miljoenen kabels aan te leggen. De zorg is ook geuit over de huidige aansluitmogelijkheden tot het net. De overheid zou eerst moeten zorgen voor voldoende aansluitingen en mogelijkheden voor makkelijker en kostenarm opslag voor energie. Er wordt aandacht gevraagd voor meekoppelkansen. Kijk bijvoorbeeld of in een zonneweide bepaalde stroken land kunnen worden overgelaten. Deze stroken worden dan niet bemest, wat beter is voor de natuur. Geconcludeerd wordt aan tafel dat niet eenduidig ja of nee op deze stelling kan worden gezegd.
Tafel 2 (lichtgroen): Nader uit te werken. In beginsel niet. Wel voor bijzondere gebieden aanvullende eisen opnemen om de waarden (landschap, cultuurhistorie, ecologie) te kunnen borgen. Met inpassing van duurzaamheidsmaatregelen zou wel rekening gehouden moeten worden met maat en schaal van het landschap.
Tafel 3 (oranje): Men was het over het algemeen over eens dat dit niet zou moeten gebeuren. Voornamelijk omdat dit zou betekenen dat de zonneparken/windturbines dan bij voorbaat "afgewenteld" worden op gebieden/bewoners waar deze waarde niet voor komen. Men is van mening dat maatwerk per aanvraag toegepast moet worden en dat een weloverwogen keuze tussen flora/fauna/economie/duurzaamheid en de bewoner gemaakt moet worden. Per gebied kan het verschillen welke van deze aspecten prioriteit hebben en dus zwaarder wegen.
Tafel 4 (geel): Hierover was men verdeeld. Een aantal vond dat niet op voorhand gebieden moeten worden uitgesloten. Anderen vonden dat landbouwgronden moeten worden uitgesloten. Juist met het oog op de wens voor kringloop landbouw. Dit brengt een vereiste van meer grond met zich mee, dus landbouwgrond dient zoveel mogelijk behouden te blijven. Vanuit de tafel wordt aangegeven dat het wenselijk is als duidelijk is in welke gebieden de initiatieven wel of niet kunnen. Op voorhand uitsluiten brengt juist deze duidelijkheid.
Tafel 5 (roze): Nog uit te werken. Geconcludeerd wordt dat vooraf niet teveel beperkingen moeten worden opgelegd. Anderzijds zijn bepaalde waarden wel erg belangrijk, zoals Natura 2000. Dit zal dus per locatie moeten worden beoordeeld. Het blijft maatwerk.
Tafel 6 (lichtblauw): Nee. De eerste reactie was dat op voorhand geen gebieden moeten worden uitgesloten, maar al pratende kwam wel naar voren dat Natura 2000 gerespecteerd moet worden.

Daarnaast werd geconcludeerd dat de woonkernen ook niet logisch zijn voor deze initiatieven. Uitgangspunt aan deze tafel was dat er aan de voorkant niet teveel beperkingen moeten worden opgelegd. Participatie is leidend.

Tafel 7 (donkergroen):

Ja, in sommige gebieden moeten grootschalige zonneparken uitgesloten worden. Geen zonneparken in natuurgebieden en aantrekkelijke landschappen. Een zonnepark is niets anders dan een bedrijventerrein en hoort daar niet thuis. Verwezen wordt naar glastuinbouw; hiervoor is in Bergerden een apart gebied aangewezen. Zonneparken zijn in dat opzicht vergelijkbaar met glastuinbouw. Er wordt een nuancering gegeven bij de grootte en schaal van de zonneparken (de omvang van een ingreep). Er hoeven niet echt gebieden uitgesloten te worden voor kleinschalige zonneparken. De discussie gaat over wat kleinschalig is. Het gaat om kleine 'parken' bij 'particulieren' (uit gesprek blijkt dat hiermee vooral ondernemers / agrarisch ondernemers bedoeld wordt). Er wordt geen duidelijke omvang genoemd wat 'kleinschalig' is, maar in bovenstaand voorbeeld wordt gesproken over 1-2 hectare.

Tafel 8 (donkerbruin):

De groep werd het niet met elkaar eens. Een aantal mensen gaf aan dat op voorhand Natura 2000 gebieden uitgesloten moeten worden. Duidelijke kaders zijn nodig, omdat je anders te maken krijgt met creatieve ontwikkelaars. Een ander gaf weer aan dat bijvoorbeeld een plas in Natura 2000 gebied kan vallen, maar dat je hier heel goed natuur op kan creëren in combinatie met zonnepanelen.

Inpassing: Is het opnemen van een minimale afstand tot omliggende percelen/panden een afwegingscriterium voor een goede inpassing?

Tafel 1:

Met windmolens moet meer afstand worden gehouden van een woning dan zonneparken, omdat dit beter in te passen is. Er wordt aangegeven dat de voorkeur bestaat om zonneparken en windmolens langs infrastructurele lijnen te plaatsen, zoals snelwegen en de Betuweroute. Dit standpunt werd niet door iedereen aan tafel gedeeld. Daarnaast mogen windmolens en zonneparken geen negatieve effecten hebben op omliggende functies. Er wordt aangegeven dat twijfels bestaan over normen en instituten die de effecten op de volksgezondheid meten. Bijvoorbeeld met geluidsoverlast en slagschaduw van windmolens. Aangegeven wordt dat het persoonsafhankelijk is of iemand overlast heeft. De een is gevoeliger voor bepaalde effecten dan een ander. Wel wordt aangegeven dat in de huidige ontwikkelingen rekening wordt gehouden met slagschaduw, bijvoorbeeld door een knop thuis waarmee de windmolen kan worden uitgeschakeld. Geconcludeerd wordt aan tafel dat niet eenduidig ja of nee op deze stelling kan worden gezegd.

Tafel 2:

Inpassing > Ja, voorwaarde. Inzetten op kwaliteitsborging en ruimte voor maatwerk bieden. Hierbij verschil maken tussen zon en wind.

Tafel 3:

De algemene mening is dat dit zeker meegenomen moet worden. Het is wel situatie afhankelijk hoeveel deze afstand zou moeten bedragen. Ook is het afhankelijk van het feit of het windmolens of zonneparken betreft en hoe goed deze landschappelijk in te passen zijn. Per aanvraag is dus maatwerk noodzakelijk.

Tafel 4:

Hier wordt onderscheid gemaakt tussen zon en wind. Voor zon is een afstand niet gewenst. Voor wind wel vanwege het geluid. Bij zon dient wel rekening te worden gehouden met schittering.

Tafel 5:

Nee. Ook weer vanuit het oogpunt om niet teveel beperkingen op te leggen. Alleen rekening houden met dat wat wettelijk is vastgelegd. Verder geen aanvullende criteria.

Tafel 6:

Nee. Met het opnemen van afstanden wordt juist voorbij gegaan aan een goede inpassing. Daarbij zijn er al wettelijke afstanden voor windturbines. Een afstand staat niet garant voor een goede inpassing.

Dat zou namelijk kunnen betekenen dat een initiatiefnemer alleen naar de afstand kijkt en vervolgens geen moeite meer doet voor een verdere inpassing.

Tafel 7:

Nee, het opnemen van een minimale afstand is niet per definitie een goed afwegingscriterium. De inpassing van een zonnepark is maatwerk. Verwezen wordt naar de eerdere opmerking dat een grootschalig zonnepark eigenlijk een bedrijventerrein is. Bij een zonnepark moet aansluiting gezocht worden bij een bedrijventerrein. De vraag is of in ieder geval minimale afstanden aangehouden moeten worden voor straling*. De ladder wordt ook gezien als een vorm van inpassing (eerst op het dak). Er wordt verwezen naar bedrijventerreinen met hectares aan platte dakoppervlakken. Concreet wordt de ladder van Apeldoorn genoemd (1. Uitzonderingsgebieden (geen zonneparken); 2. Op daken; 3. Binnen bebouwd gebied; 4. In het landschap (https://www.apeldoorn.nl/DATA/TER/projecten/nieuwbouw_ontwikkeling/zonneparken/concept_afwegingskader_zonneparken.pdf))

* Reactie uit de groep: een paneel is 4V, er is geen sprake van noemenswaardige straling

Tafel 8:

Ja. De groep was het aardig met elkaar eens. Een minimale afstand is een afwegingscriterium. In het buitengebied moet de afstand groter zijn dan in bebouwd gebied, dat vond iedereen wel vanzelfsprekend. Een afstand van 50/100 meter is acceptabel. Wel werd opgemerkt dat zonnepanelen in een woonwijk vergunningsvrij kunnen worden geplaatst, en dat plaatsen in het buitengebied/agrarisch gebied erg moeilijk wordt gemaakt. Initiatiefnemers zien dit graag meer gelijk getrokken.

Meervoudig gebruik: Vindt u dat de gemeente de voorkeur moet geven aan initiatieven waar sprake is van meervoudig gebruik?

Tafel 1:

Sommigen vinden dat geen voorkeur moet worden gegeven aan initiatieven waar sprake is van meervoudig ruimtegebruik. Wel moet aandacht zijn voor biodiversiteit. Andere geven aan dat wel voorkeur moet worden gegeven aan initiatieven waar sprake is van meervoudig gebruik. Soms leiden dit soort initiatieven namelijk tot extra werkgelegenheid. Wel wordt opgemerkt dat initiatieven waar sprake is van meervoudig ruimtegebruik, moet worden uitgekeken met de hoogte. Er wordt tevens gevraagd of de gemeente initiatieven zou moeten weigeren als geen sprake is van meervoudig gebruik. Hierop wordt geantwoord dat de ontwikkelaar dan moet aangeven waarom hij/zij dit niet doet. Aangeraden wordt om te werken bij de beoordeling van initiatieven met een puntensysteem. Anderen geven aan dat zij het meervoudig gebruik zien door middel van een educatiecentrum en de mogelijkheid tot een ommetje maken. Geconcludeerd wordt aan tafel dat niet eenduidig ja of nee op deze stelling kan worden gezegd.

Tafel 2:

Ja, voorwaarde. Meervoudig ruimtegebruik moet zoveel mogelijk nagestreefd worden. De combinatie moet wel logisch en levensvatbaar blijven en zo een meerwaarde blijven bieden.

Tafel 3:

Over het algemeen kan dit op waardering rekenen. Echter, dit moet geen doorslaggevende factor zijn. Het is mooi meegenomen maar zou niet door initiatiefnemers als "verkooppraatje" gebruikt moeten zodat medewerking wordt verleend. Daarnaast geeft de initiatiefnemer nog aan dat het ook niet altijd technisch mogelijk is om meervoudig grondgebruik mogelijk te maken. Dit zou dus geen hard afwegingskader moeten zijn.

Tafel 4:

Hiervoor geldt dat dit afhankelijk is van de initiatiefnemer. Maar als de keuze voorligt, is er wel een voorkeur voor meervoudig gebruik.

Tafel 5:

Ja. De opmerking die hierbij wordt geplaatst is dat het voor landbouw lastig is. De frambozenkweker in Babberich is een voorbeeld, maar het betreft hier een niche. Parkeerplaatsen overkappen is een quick win. Het is niet een doel op zich. Kijk breder.

Tafel 6:

Ja, het heeft de voorkeur, maar nee, het mag geen hard criterium zijn. Het is aan een initiatiefnemer om daar invulling aan te geven. Dit is maatwerk.

Tafel 7:

Ja, waarbij nadrukkelijk wordt aangegeven dat het leggen van panelen op daken (van bedrijfsgebouwen)* de beste vorm van meervoudig ruimtegebruik is. Andere voorbeelden zijn het gebruik van grootschalige parkeerplaatsen. Het meervoudig ruimtegebruik op daken moet gestimuleerd worden door dit aantrekkelijk te maken. Vanuit de agrarische sector wordt aangegeven dat meervoudig ruimtegebruik niet moet leiden tot uitbreiding van 'natuur'; het ontwikkelen van natuur is geen meervoudig ruimtegebruik. Dit is immers gebruik dat niet van oorsprong aanwezig was en dus is er geen sprake van meervoudig ruimtegebruik.

<https://pretwerk.nl/actueel/groene-ruimte/zonnepark-zonnewoud-heeft-de-instemming-van-staatsbosbeheer/62936#more-62936>

* Reactie vanuit de groep: het realiseren van zonnepanelen op bestaande daken is erg ingewikkeld. Er zijn meerdere partijen bij betrokken zoals grondeigenaar, pandeigenaar, gebruiker (grond- en pandeigenaar zijn niet altijd dezelfde) en systeemeigenaar. Ook zijn bestaande panden zelden technisch geschikt om een installatie te plaatsen.

Tafel 8:

Als het een voordeel oplevert is meervoudig gebruik akkoord. Ook als het een gewas beschermt is het akkoord, bijvoorbeeld zonnepanelen boven een frambozenveld. Het moet geen middel worden om een plan erdoor te drukken.

Meerwaarde:

Bent u van mening dat een initiatiefnemer voor duurzame opwek extra inspanningen moet verrichten ten behoeve van ruimtelijke, maatschappelijke of natuurdoelen?

Tafel 1:

Er wordt aangegeven dat wanneer iemand gebruikt maakt van openbaar landschap moet diegene extra inspanningen verrichten. Anderen zijn het daar niet mee eens. Waarom zou iemand die een flat bouwt niks extra te hoeven doen, terwijl een ontwikkelaar van een zonnepark/windmolenpark dat wel moet doen. De gewone eisen in het kader van de vergunningsverleningstraject zijn voldoende. Er wordt ook aangegeven dat je het niet als voorwaarde moet stellen maar als een uitdaging om extra inspanningen te verrichten. Geconcludeerd wordt aan tafel dat niet eenduidig ja of nee op deze stelling kan worden gezegd.

Tafel 2:

Ja, voorwaarde. Meervoudig ruimtegebruik moet zoveel mogelijk nagestreefd worden. De combinatie moet wel logisch en levensvatbaar blijven en zo een meerwaarde blijven bieden.

Tafel 3:

Hierover is men verdeeld. Enerzijds vind men dat de buurt die de "overlast" ervaart, mee zou moeten profiteren in de vorm van economische tegemoetkoming, energie levering of investeringen in de maatschappij. Anderzijds vind men het ook niet eerlijk voor de initiatiefnemer. Andere investeerders hoeven tenslotte ook niets voor de gemeenschap te doen op het moment dat men zich vestigt in Zevenaar.

Tafel 4:

Dit wordt als ouderwets denken gezien. Meer denken in een andere, nieuwe leefomgeving. We moeten bepaalde uitgangspunten gaan loslaten. Denk meer in energielandschappen. We moeten ernaartoe dat het landschap zich aanpast aan de energietransitie. Niet andersom. De opgave is daarvoor te groot.

Tafel 5:

Ja, met als voorwaarde dat het woord "extra" wordt doorgehaald. De compensatie dient in verhouding te zijn. Er hoeft niets "extra's" te worden gedaan.

Tafel 6:

Deze vraag wordt niet als goede vraag ervaren. Deze vraag werd aan deze tafel als een hele rare vraag ervaren. De gemeente moest zich schamen dat ze deze vraag stellen. Dan heeft de gemeente het niet begrepen. Na enige toelichting op de vraag, werden de meningen wat milder. Enkelen aan tafel konden zich er iets bij voorstellen.

Tafel 7:

Nee, maar het creëren van meerwaarde kan wel ingezet worden voor het creëren van draagvlak.

Tafel 8:

Ja. Vanzelfsprekend voor een goede inpassing.

Participatie: Wanneer is er volgens u sprake van een goed participatieproces?

Tafel 1:

Alles zou erin moeten zitten. Van het begin tot het einde zou sprake moeten zijn van een goed participatieproces. Zo zouden in het begin keukentafelgesprekken moeten plaatsvinden. Mensen zouden daarnaast mee moeten kunnen doen en denken in het proces. Er moet goed gecommuniceerd worden. Daarnaast wordt gevraagd of de mogelijkheid moet worden geboden op financiële participatie. Daar wordt aangegeven dat de kans wel moet worden aangeboden. Dit kan in allerlei vormen zijn, namelijk eenmalig een regeling, aandelen, eigenaarschap. Er wordt wel zorgen geuit over financiële garanties, wanneer je investeert in een zonnepark. Voor sommige initiatieven geldt dat ze neerkomen op een vorm van beleggen die nog weinig tot niet gereguleerd is. Er wordt dan belegt buiten AFM toezicht. Aangegeven wordt dat zij dat niet zouden beleggen.

Tafel 2:

Vanaf het begin van het traject. Enerzijds bij het scheppen van kaders door de overheid. Anderzijds ook betrekken van omgeving door initiatiefnemers waarbij omgeving kan meedenken, participeren, wellicht zelfs investeren en profiteren.

Tafel 3:

De uitkomst hierover was gemengd. De initiatiefnemer gaat het liefste in gesprek met de buurt op het moment men het (eerste) standpunt van de gemeente weet. Dit om onnodige onrust in een buurt/wijk te voorkomen. Wat betreft de meeste omwonenden kan men niet vroeg genoeg betrokken worden. Zodra een initiatiefnemer zich meldt, zou hier de buurt al in meegenomen moeten worden. Het liefst wordt men dan bij de planvorming betrokken. Wat algemeen wenselijk was, is dat informatie welke de gemeente verstrekt in ieder geval duidelijk, eenduidig, direct en goed vindbaar is. Men wil op de hoogte gehouden worden.

Tafel 4:

Wanneer overleg plaatsvindt tussen betrokkenen, omgeving en gemeente. Als we over alles kunnen praten en alleen mogen vragen. Belemmeringen wegnemen/ leges voor eigen initiatieven. Initiatieven op eigen terrein vergroenen en daarmee aantrekkelijker maken. Organisatie geheel vanuit bewoners organiseren. Zij zijn de eigenaren van het proces, initiatiefnemers mogen aanhaken. Bewoners hebben de macht. Er gaan geluiden op dat alleen gewerkt kan worden met coöperaties voor en door de bewoners.

Tafel 5:

Daarvan is sprake als het op de juiste manier plaatsvindt. De omgeving als voltallige partner en daarbij geldt ook financiële participatie.

Tafel 6:

De tafel vond het heel belangrijk dat de informatie goed is. Als niet duidelijk en compleet voorzien wordt in informatie, kan een participatieproces nooit goed verlopen. Er moet een goede dialoog gevoerd worden. Ook meer aandacht voor procescriteria. Dit werd als belangrijker ervaren dan inhoudelijke criteria voor de inpassing etc.

Tafel 7:

Moet verder uitgezocht worden. Het is niet eenduidig wanneer sprake is van een goed participatieproces.

Tafel 8:

Moeilijke vraag. Zorg voor draagvlak, niet alleen voor eigen gewin maar doe ook iets terug voor de omgeving. De gemeente(raad) en initiatiefnemer moeten open en transparant communiceren. Niet alleen de voor – en tegenstanders betrekken, maar ook de mensen die zwijgen. Hoe we dit moeten doen? Daar kwam geen antwoord op. Mensen willen in ieder geval niet het gevoel krijgen voor de gek gehouden te worden met participatiebijeenkomsten. Duidelijke communicatie over wat precies besproken gaat worden is belangrijk. Politieke partijen moeten met een duidelijk standpunt komen over energieparken.

Duurzaamheid: Vindt u het belangrijk dat initiatiefnemers een plan moeten maken voor de gehele levenscyclus van het initiatief?

Tafel 1:

Aan deze stelling zijn wij niet toegekomen.

Tafel 2:

Nader uit te werken. Einde levensduur / overbodig worden van installatie moet niet resulteren in verloedering. Voor realisatie afspraken maken over ontmanteling. Bij aanschaf nadenken over verantwoorde producten (keurmerk wellicht).

Tafel 3:

Nader uit te werken. Men was eenduidig dat voor de gehele levenscyclus een plan moet bestaan. Zodat geen verval/verpaupering op kan treden en dan alles na afloop verantwoord/duurzaam wordt gerecycled.

Tafel 4:

Deze vraag is onvoldoende aan bod gekomen.

Tafel 5:

Ja. Er dienen criteria te worden opgesteld voor het afbreken van het project achteraf. We moeten niet het nieuwe asbestprobleem afschuiven op de toekomstige generaties. Hanteer het laddersysteem voor circulaire economie.

Tafel 6:

Ja. Dit antwoord wordt breed gedeeld. De tafel wil zelfs zo ver gaan dat op voorhand een verwijderingsbijdrage wordt afgesproken en dat dit wordt vastgelegd. Daarnaast een beheerplan. Dit zijn duidelijke uitgangspunten/ voorwaarden.

Tafel 7:

Moet verder uitgezocht worden. De vraag is of wettelijk niet voldoende is geregeld. Zo niet, is het dan geen nationale opgave om dit goed te regelen en geen lokale opgave. Het gaat bijvoorbeeld om het afvoeren van panelen naar het buitenland (derde wereld landen) waarbij deze alsnog op een milieubelastende (en mogelijk ongezonde) manier verwerkt worden. Het (her)gebruiken van infrastructuur is ook een vorm van duurzaamheid. Voor sommige projecten wordt speciaal een transportkabel aangelegd. Deze na 20 jaar niet meer gebruiken omdat het project beëindigd moet worden is niet duurzaam. Hoewel er veel vragen zijn is de algemene opvatting dat wel aandacht moet zijn voor recycling en materiaal gebruik. Ten aanzien van spreiding versus concentratie wordt het volgende gezegd: "Concentratie betekent grotere locaties. De omvang van een locatie zou afhankelijk moeten zijn van het landschap. Een (te) grote locatie is een nieuw bedrijventerrein in het landschap/buitengebied. Dan kunnen beter kleinere locaties ingepast worden. Kleinere locaties geven ook meer kansen voor lokale ondernemers. Grote locaties komen in handen van buitenlandse investeerders. Energie voor en door de inwoners."

Tafel 8:

Ja. De groep was het met elkaar eens. De verantwoordelijkheid voor het opruimen ligt bij de initiatiefnemer. Er ontstaan wel zorgen over hoe je een initiatiefnemer hier aan kunt houden in geval van doorverkoop en in geval van meerdere eigenaren.

Bijlage 2: Presentatie 30 oktober 2019

Weg van de toekomst

Klimaatakkoord

NL: 2030 (49% CO₂-reductie in 2030 t.o.v. 1990) en voor 2050 bijna 100%.

Waarom deze avond?

1. Afwegingskaders initiatieven
2. Omgevingsvisie
3. Regionale Energie Strategie (RES)

Opgave duurzaamheid

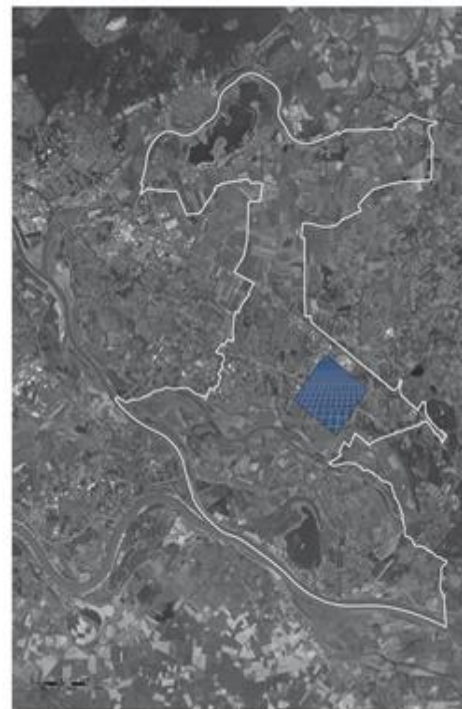
<https://youtu.be/D34pOkkQhis>

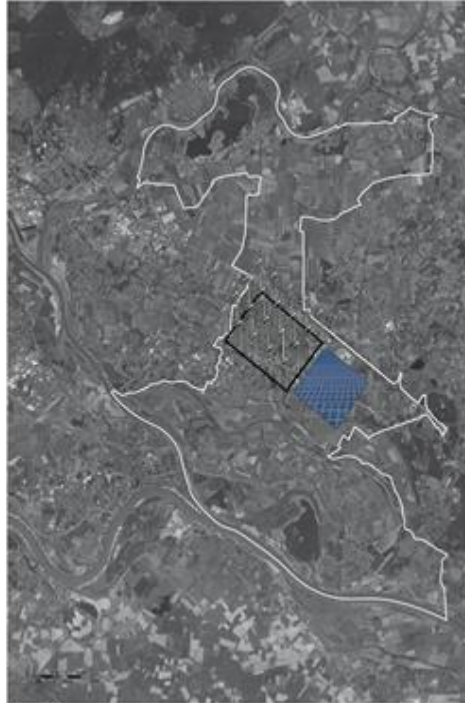
Wat betekent dit voor Zevenaar?

- ☐ 20 windturbines (incl. turbines Byvanck)
- ☐ 400 hectare zonnenvelden

Dit is een indicatie
van de omvang!

We gaan aan de slag!

Mentimeter

www.menti.com: code 540355

Koffie of thee

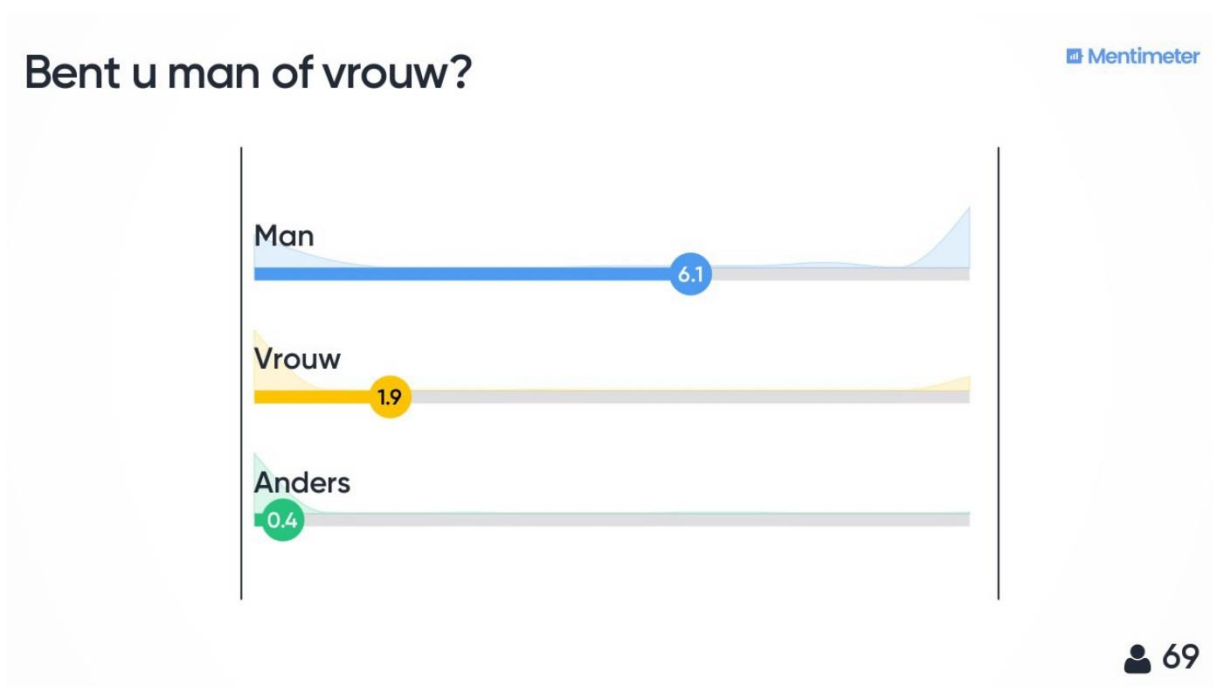
Tafelgesprekken

Hoe nu verder na vanavond?

- Verslaglegging van deze avond
- November: formuleren afwegingscriteria en de paragraaf duurzaamheid voor de omgevingsvisie
- Januari 2020: afwegingscriteria en paragraaf duurzaamheid voorleggen aan de raad
- Januari 2020: toetsingscriteria meenemen in 2^e ronde werkateliers RES
- Februari 2020: lopende aanvragen afhandelen/ in behandeling nemen

Bijlage 3: Uitkomsten Mentimeter²

² Opmerking bij uitkomsten Mentimeter. Per pagina wordt onderaan met de aanduiding 69 het aantal antwoorden weergegeven. Dit is bij bepaalde vragen gekoppeld aan het aantal personen die de vragen hebben beantwoord. Bij andere vragen kunnen meer antwoorden worden gegeven. Deze aantallen stemmen niet altijd overeen met de cijfers opgenomen in de plaatjes zelf. Reden daarvan is enerzijds dat bij het weergeven van de antwoorden niet gewerkt is met absolute aantallen, maar met schaalgroottes. Vandaar 6.1 i.p.v. 61 in bovenstaande afbeelding. Ook kan het zijn dat er bij de eerste vragen meerdere antwoorden zijn gegeven terwijl maar 1 antwoord mogelijk was.

Hoe oud bent u?

Mentimeter

72

Vanuit welke interesse of achtergrond bent u vanavond hier?

Mentimeter

73

Wat zijn uw verwachtingen van deze avond?

 134

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

Beleid	Kaders	Kaders
Mogelijkheden duurzame energie	Ontwikkellocaties	Waar zijn we aan toe
Wat zijn de mogelijkheden	Kaders	Mogelijkheden particulier

83

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

 Mentimeter

Randvoorwaarden

Kaders

Ideeen van gemeente

Windmolen mogelijkheden

Mogelijkheden voor
ontwikkeling zonnepark

Kaders

Status van de plannen

Duidelijkheid

Wat heeft gemeente te bieden

 83

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

 Mentimeter

Kaders

Input

Meningen

Visie

Afwegingskader

Beleidskader

Visie van inwoners

Kaders

Wat kunnen we verwachten

 83

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

Mentimeter

Beleid

Wanneer beleid

Wat betekent aardgasvrij /
energieneutraal nu werkelijke
voor inwoners?

Inzicht beleid richting

Investerings

Ambities en kaders, visie

Randvoorwaarden

Wat Waar hoe wat

Procedure tot kaders

83

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

Mentimeter

Ambities

Toekomstgerichtheid

Beleid

Hoe denkt de gemeente over
dubbelgebruik van landbouw
grond met zonne energie

Hoe wordt er gedacht over
duurzaamheid, welke kaders

Gaan we windmolens plaatsen

Een duurzamere toekomst.

Locaties energieparken

Beleid en kadering

83

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

Mentimeter

Ontwikkelingslokaties

Hoe Zevenaar energieneutraal wordt

Voorbeeld betrekken inwoners

Kaders

Wat zijn goede duurzame en betaalbare oplossingen

Welke raakvlakken zijn er tussen de diverse initiatieven

Beleidskader

Richting politiek

Duidelijkheid

83

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

Mentimeter

Kaders

Hoe gaan we invulling geven aan de RES

Duidelijkheid

Duurzaamheid boven aan

Ondersteuning gemeente

Beleid

Ambitie van gemeente

Hoe de gemeente nieuwe initiatieven introduceren

Visie

83

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

 Mentimeter

Visie

Voortvarendheid

Wie wat waar

Waarom moet het zo moeilijk?

Visie en houding inwoners

Informatie omtrent locaties
Beleidsvisie

Visie van inwoners

Worden bewoners bij de
overgang betrokken

Lekkere koffie

 83

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

 Mentimeter

Ambitie

Duurzaamheid versus
gezondheid

Of het mogelijk is om windmolens te ontwikkelen
Is er ruimte voor drijvende zonneparken
Standpunt gemeente en bewoners tov
agrarische gronden omzetten naar
energielandschap

Wat kun je nu doen

Beleid

Beleid

Kennis en ervaring bij het
maken van plannen

Visie

Visie

 83

Welke informatie hoopt u vanavond te halen?

Mentimeter

Cooperatie

Cooperatie

83

Welke informatie wilt u vanavond brengen?

Mentimeter

Richting

Kennis

Zorg

Ideeen

Energiepark Oud Dijk Zuid

Ervaring

Mijn visie, ideeën

Burgerparticipatie

Kennis

60

Welke informatie wilt u vanavond brengen?

 Mentimeter

Consequenties

Ideeën

Ideen

Praktijkervaring

Mening over zonnevelden

Eigen ervaringen met CO2
neutra

Zorg

Enige kennis van zaken

Mijn mening

 60

Welke informatie wilt u vanavond brengen?

 Mentimeter

Haalbaarheid

Betrokkenheid

Info over dubbelgebruik van
landbouwgrond

Peperbus energie

Uitgangspunten

Mening en ideeën

Grootschalig zonnepark

Ideeën

Luisterend oor

 60

Welke informatie wilt u vanavond brengen?

 Mentimeter

Eigen energiebedrijf

Aandacht voor kernenergie

Minimaal 50% lokaal eigendom

Belang voor
omgevingskwaliteit en
erfgoed

Inzicht, kennis, ervaring

Zorg

Info over hoe het mogelijk te
maken

Brug tussen klimaatfanatiec
en klimaatontkenners

Ervaring

 60

Welke informatie wilt u vanavond brengen?

 Mentimeter

Mogelijkheden

Ideeën en mening van de
omgeving

Lokale inbreng

Planning

Nuancering

Energiepark 7 Poort

Mening over zonnenvelden

Enthousiasme

Windmolens

 60

Welke informatie wilt u vanavond brengen?

Mentimeter

Realisme

We moeten af van: niet in mijn achtertuin

Ervaring visie kritische opstelling

Zon

Huis

Zon

Zon

Zon

Zon

60

Welke informatie wilt u vanavond brengen?

Mentimeter

Luisterend oor

Wind

Ánders

Kom alleen maar halen. Geen deskundige.

Zon

Snelheid en bereikbaarheid

60

Wat ziet u als beste mogelijkheid om energie op te wekken?

Mentimeter

68

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Realisme	Betaalbaar	Opgave
Cooperatief	Lokaal eigendom	Effectiviteit
Ruimtelijke ordening	Drie p	Opbrengst

98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Inpassing

Kwaliteitsborging

Haalbaarheid

Inspraak

Realisme

Betaalbaar

Natuurbehoud

Haalbaarheid zonder subsidie

Invloed op woonomgeving

 98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Eigenaarschap

Gezondheid

Realisme

Betaalbaarheid

Effectiviteit

Milieubewust

Draagvlak

Zorg omgeving

Haalbaar en behapbaar

 98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Draagvlak

Is het echt duurzaam??

Datum van indiening initiatief

Bijdrage aan doelstelling

Efficiency en betaalbaar

Gelijke verdeling

Leefbaarheid

Opbrengst

Inpassing

▼

 98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Snelheid

Cooperatief

Visie,

Voor en door

Milieu

'Win win' voor milieu EN portomonaie

Dat het een win- winsituatie is

Financiële betrouwbaarheid

Geld blijft in de regio

▼

 98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Betaalbaarheid

Veiligheid

Inpassen in de omgeving

Landschap behoud

Haalbaarheid

Haalbaarheid

Dubbelgebruik

Lasten eerlijk verdelen

Opbrengst

▼

 98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Bewoners moeten participeren

Realisme

Haalbaarheid

Haalbaarheid

Haalbaarheid en
kleinschaligheid

Houd rekening met de
vergrijzing en de kosten voor
die groep

Ook economisch verantwoord

Inbreng

Levensduur
,draagvlak,rendement

▼

 98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Koppelen met andere opgaven

Kwaliteitsborging

Landschappelijke inpassing

Betaalbaar, echt duurzaam

Haalbaarheid

Collectief

Realisme

Aandacht voor landschap

Reëel

▼

 98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Draagvlak

Dubbelgebruik

Draagvlak

Van ons allemaal

Realistisch

Passen in de omgeving

Niet ten koste van natuur

Zorg voor mens en natuur

Omwonenden profiteren mee

▼

 98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Betrouwbaarheid

Spreiding

Is het echt duurzaam

Gezellig

Draagvlak

B

Technische haalbaarheid op korte en lange termijn

Medezeggenschap

Geen landbouwgrond voor zonneparken

▼

98

Welke voorwaarden vindt u belangrijk bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Cooperatief

Betrouwbaarheid

Evenredige verdeling van de lasten

Geen voedingsstoffen verbranden

Geluidslawaai

Betrouwbaarheid

Duurzaam denken

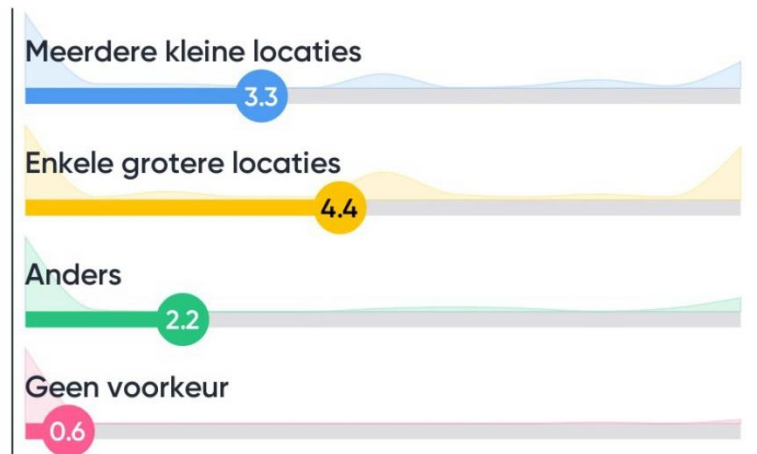
Geen perverse subsidie prikkel maar een bewuste keuze

▼

98

Wat heeft uw voorkeur wat betreft locaties?

Mentimeter

70

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Voor en door	Peperbus energie	Zeer slecht
Meedenken	Meeprofiteren	Eigenaarschap
Coöperaties	Vetorecht	Eerlijke keuzes voorleggen

100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Zelf projecten maken

Vroegtijdig

Door de initiatiefnemers

Ontwikkelen met de omgeving

Voldoende

Veel

Bewonerscommissie

Vanaf het allereerste begin

Gesprek over inpassing

▼

 100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Dit soort avonden

De lusten en de lasten in een hand

Informatie avonden

Meedenken

Coöperatie vorm

Vooraf benaderen en duidelijk zijn

Meedenken

Samenwerken

Vooraf en juist geïnformeerd, ook door commerciële partijen

▼

 100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Deelnemer maken

Niet

Inspraak over
meerwaardecreatie

Goede duidelijke en tijdige
communicatie

Burgerparticipatie bevorderen

Meeprofiteren

Lokaal eigendom

Betrokken bij kaderbepaling

Cooperatief

 100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

 Mentimeter

Participatie

Procesparticipatie en
financiële participatie

Open en transparant

Hoeft niet als het voor hen
niets betekent

Meedenken

De mogelijkheid moet er zijn

Meeprofiteren

Vroegtijdig

Inspraak en invloed

 100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Referendum

Inspraak betreft
landschappelijke inpassing

Inwoners moeten gehoord
worden en mening
gerespecteerd. Echter
beslissing blijft bij politiek

Elk initiatief ruim publiceren

Meeste stemmen gelden

vragen wat ze denken dat ze
zelf kunnen doen

Luisteren

Goed informeren Keuzes
mogelijk maken

Faciliterend door gemeente

100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Meeprofitieren

Mee bij betrekken

Meedenken over inpassing

Lusten en lasten eerlijk delen

Eerlijke keuzes

Inwoners bij betrekken door
per wijk te discussie

Lusten en lasten delen,
verderweg minder last

Meedoen en mogelijkheid om
te investeren

Bijeenkomsten

100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Beloning duurzaam gedrag

Normale bestemmingsplan procedure volgen

Vroeg informeren en draagvlak creëren

Afhankelijk van de overlast

Vroegtijdig

Coöperatieve samenwerking

Coöperatief

Discussie

Meedenken

100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Dit soort avonden

Participeren in de opbrengst
Deelnemer mede eigenaar
coöperatieve

Alleen peiling,
expert/gemeente onpartijdig
beslissen

Opgave duidelijk

Inspraak via de
gemeenteraad

Horen.

Participatie mogelijkheden

Als de lasten ook een stuk
lusten

Informatie is nog geen
draagvlak

100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Burgerparticipatie bevorderen

Duidelijke en juiste informatie

Deelnemer maken

Ja

Ja

Ja

Moeten

Bewustwording van de reden

Vooraf uitleg

▼

100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

Mentimeter

Ja

Veel

Ja

Bij voorkeur !

Ja als ze lasten ervaren

Betrekken

Volledig

Coöperaties

Deling

▼

100

Hoe vindt u dat inwoners betrokken moeten worden bij duurzaamheidsinitiatieven?

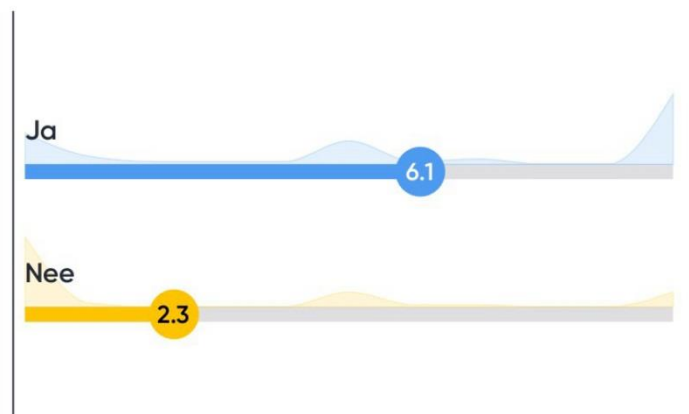
 Mentimeter

Samen delen

 100

Bent u van mening dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten van een initiatief?

 Mentimeter

 60

Als u van mening bent dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

 Mentimeter

Aandelen

Winddelen

Geld

Aandelen

Investeren

Rendement uit stroom

Energie gratis

Evenredig deel

Kostenvoordeel.

▼

 77

Als u van mening bent dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

 Mentimeter

Meedenken in ontwikkeling

Korting ozb

Cooperatiesj

Zonnedelen

Korting

Win win situatie

Zonnepanelen op het eigen dak

Leefbaarheidsfonds

Risico stroom geld

▼

 77

Als u van mening bent dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

 Mentimeter

Gratis energie

Eigendom

Aandelen

Gereduceerd gebruikerstarief

Versterking landschap

Zeggenschap

Sparen

Planschade

Aandelen

 77

Als u van mening bent dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

 Mentimeter

Stuun aan verenigingen

Percentage van de winst in een omwonendenregeling

Aandelen

Dubbel gebruik grond

Gratis elektriciteit

Energie feestjes

Vergelijkbaar gerelateerd aan eigen investering

Energie

Inpassen in omgeving

 77

Als u van mening bent dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

 Mentimeter

Aandelen

Compensatie voor
immateriële schade

Vergoeding

Tuurlijk

Duurzaamheid verdelen

Postcoderoos

Cofinanciering

Eten

Lage prijzen

 77

Als u van mening bent dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

 Mentimeter

Geld

Coöperaties

Korting op de energieprijs

Coöperatie

Energie rekening omlaag dóór
aandeel

Gratis energie

Lager tarief

Risicodragen

Aandelen

 77

Als u van mening bent dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

 Mentimeter

Leefbaarheidsfonds

niet

Buurtfonds

Aandeel elektra in geld obligaties

Feestavond

Inspanning dient per definitie beloond te worden. De wijze waarop is een tweede

Coöperatief

Planschade

Fonds

▼

 77

Als u van mening bent dat omwonenden mogen meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

 Mentimeter

Lusten en lasten eerlijk delen

Per regio mee laten delen

Pensioen

Winst deeling

Lage inkomens steunen

Gratis electriciteit

Iets doen voor de omgeving

Voor iedereen

Stimuleren initiatieven omgeving

▼

 77

Als u van mening bent dat omwonenden mogen
meedelen in de opbrengsten. Waar denkt u dan aan?

 Mentimeter

Minder energie belasting

Percentage

Geld

Electro kilometers

Koppelen met andere doelen

 77

 Mentimeter

Bedankt voor uw bijdrage!

2